

ГАЗЭТА ВЫХОДЗІЦь РАЗ У ТЫДЕНЬ — ЦАНА 30 Н. ФЭН.

LE JOURNAL BIELORUSSIE
„LA PATRIE”DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG
„DAS VATERLAND”THE BELORUSSIAN NEWSPAPER
„THE FATHERLAND”

№ 45 (580)

Нядзеля, 12-га лістапада 1961 г.

ГОД ВЫДАННЯ 15

Ноты й бомбы

«На дзень лады — на век бяды» — калі беларуская прыказка. Тут мы маєм на думцы разрэкламаваны XXII звезд КПСС, які прынёс нам нечаканасці, а іх між мы гаварылі ў папярэдні артыкуле. Калі мы гаворым «нечаканасці», дык проста мы маєм на ўзве праграму звязу, ў якой не прадбачвалася дэстанізацыя з экмісіяй муміі Сталіна з маўзалею, і жерсткага змаганьня з гэтак звязаны «інтыпартынай групай», якая ўжо ў 1957 годзе была злыкідавана. Навостра гэтая бурлеска была патрэбная Хрушчову й супалцы — вось праблема, якая цікавіць нармальнага чалавека і кіраўнікоў некаторых заходніх дзяржаваў.

І вось тут на маргінісе актуальнай справы трэба зрабіць дыгрэсію. У сувязтнай думцы, а перш за ўсё ў апіні славянскіх народу ніколі недаацэнвалася роля здольных журналістых, якія ствараюць гэтак звязану «грамадзскую думку». Нікі дзяржавыны муж, нікі дыктатар (калі мова ідзе аб краінах з дыктатарскімі рэжымамі) як мае такога ўпльыву на грамадзскую думку, як здольны і — і падчас пасумленны — але прызначаны журналісты.

Возьмі, дыля прыкладу, амэрыканската журналістага Уолтэра Ліпмана. Ён ад пэўнага часу сядзіць на ўлюбленым кошку, а калі хто хоча, на жарабка — савецка-кітайскім канфлікце. І вось цяпер ён п'евердзіць, што перад абліччам савецка-кітайскага канфлікту трэба як мага хутчэй весьцы перамовы з Хрушчовам, пакуль на позна. Чаму на позна, і што будзе, калі будзе запозна — Ліпман не гаварыць, бо проста на ведае, што сказаць. Ня гледзячы на тое, што пан Ліпман, часты паломнік у Москву на размовы з Хрушчовам. Бачы пан Ліпман, або не зразумеў думкі свайго партнера — Хрушчову, або тлумачыць яе тут п'евердзіць. Аднак Ліпман з упэйненасцяй аблінавае... ды Голя за тое, што ён супраціўляецца перамовам (чытай уступствам). Думку пана Ліпмана можна звязаці да аднаго скажу: «Паддавайцеся Хрушчову, бо будзе горшы, калі давядзецца паддавацца Мао Цзэ Дуну».

Ня можам сказаць, што пан Ліпман — здраднік. Ён гаворыць паводле свайго перакананы — гэта ягонае права, ён жыве і піша ў дэмакратычных умовах. Аднак, трэба сказаць, што такія паны Ліпманы дэзырентуюць думку сусьветнай грамадзкасці.

Думку Ліпмана сквеціла падхапілі ангельская газеты, а перш за ўсё спадсцягу прэсавата магнаты Біэрброка. Газеты «Дойлі экспрэс», «Сандэй экспрэс» або «Івінін стандарт» цвердзяць тое савае, і з іхных артыкулаў можна было б зрабіць высыну, што ўсе 31 савецкія яздзірныя выбухы былі съкіраваныя супраць... Молатава...

Чым-жа гэтыя пасыпкі сказаць, што пан Ліпмана праз канцэрн Біэрброка да найменшага дапішчыка біэрброкаўскай прэсы тлумачыць свае пастуслітвы? Вось-жадаў мутна і эніматычна: Хрушчову выкінуў Сталіна з маўзалею — значыцца Хрушчову аўтосталіністу, а прынасім демакрат. Хрушчову канчальную ліквідуе сталінскую кліку — значыцца Хрушчову аўтосталіністу. Значыцца «валі на рыжага, а рыжы звязае» — валі на Сталіна. Што Хрушчову тварыў пры Сталіне — гэтыя пісані на ведаюць, або ведаць на хочуць... Выгадны (але агідны прынцып) «пасыла наяхай будзе навест патоп»... Падлы апартунізм, але — нашчасце... хрушчоўскі вадародныя бомбы,nota Фінляндіі ды маскоўская камэдыя звязу КПСС наўсуперак ліпманам, троствам Біэрброка і капітулянтым выклікамі і іншую рэакцыю — гней і абуроньне супраць маскоўскіх верхаводаў.

Цяпер кожны лягічна думаючы чалавек, больш чымся калі, ставіць сабе пы-

тнёне: «Дык што-ж гэта за неразбірываха? Мы чулі, што Сталін — «карфыгі ўсіх наўкуаў», «найгнейальнішы правадыр», «башка ўсіх народоў», «сонца камунізму», «найбліжэйшы паплечнік Леніна» і гэтак далей. А раптам унаучы Сталіна выкідаюць з маўзалею». Раптам прававернымі «спеніцамі» застаюцца... Хрушчов, які ніколі на бачыў жывога Леніна, і Мікяцін, які бачыў яго здалёк.

Тут запытуем некалькі выказваньняў заходніх дзяржаваўных мужоў аб apoшніх акцыях Хрушчова.

Гі Моле — французскі сацыяліст, былы прэм'ер: «Няма сумневу, што Расейцы хочуць паняволіць увесе съвет і націнку з амі свой способ жыцця. Апошнія савецкія атамныя выбухі паказалі ўвесе цынізм, з якім Москва праводзіць спраў палітыку; адзін дзень яна змагаеца за мір і перамовы, калі ёй гэта выгаднае — іншы дзень піша ўльтыматумы й пагражае вайной. Гэтая систэма аж занадта прыгадвае Гітлера»...

Тут мусім прыгадаць, што аднаго з лідараў французскіх сацыялістычнай партыі Гі Моле цяжка аблінавацца ў змове з капіталістымі...

У гэтым самым духу гаварыў і лірд Эйвон, або лепш кажучы — Ангелі Ізэн, былы міністар замежных справаў і прэм'ер Англіі. Фігура трагічная ў міжнароднай палітыцы, але якіх доказ, якіх з Шаўлаў робіць Паўлаў. А зрабіў іх на іншыя, як Хрушчову сваёй беззаконнай авантурнай палітыкай.

Сё-тое

«Вочы ўсаго съвету зъвернуты на Кремль», — хваліцца бальшавіцкі газета з нагоды скліканыя XXII-га Звязу Камуністычнай партыі.

Няма дзіва, Людзі на толькі ўгадавалі, але шматлікі і пэўнімі былі, што дзінны-дзіўсі будзуть там адбывацца. Ды ўсіх іх якія. Ці то дзе хто чуў і ці хто бачыў раней такое?

Мы тут не аб працэнтах выкананага юніверситета, на гэта вы, ясна, майстры. Самая найбольш цымусавая справа гэта із мумія Сосо. Гэта на вачох усаго съвету, казаў той, цягнаеца з ім і ўсё яшчэ бæцеся, бо супакою не дада. Добра, кажае, што забралі яго ад Ільчы да запалілі яго ад крамлёўскай съціні побач Кірава й Арджанікідза, якіх памардзілі. Такім чынам выхвасталі на толькі жыўшых аўтапартыцаў, але і самага асноўнага, найбольшага, паводля-ж вас злачынцу, хоць ужо даўно мёртвага. Што аб гэтym падумалі ці яшчэ будуць думка, у прыватнасці Малянкова.

«Асабліва цяжкія і трагічныя вынікі дзейнасці гэтага чалавека ў Беларускай партыінай арганізацыі. Ік вядома, у 1935—1936 гадах у партыі праходзіла праўверка і абмен партыйных дакументаў. Малянкоў, працуячы ў той час у апарате ЦК, выкарбістаў гэтага кампанію для здабыць сумленных камуністу і разам з Яковым стварыў версю аб існаванні ў Беларусі разглінаванага аўтасавецкага падполья, якое ўзначальвалі бышчамі па партыйнай і савецкай кіраўніцтвам. На падставе гэтай версіі ў Кампартыі Беларусі пры аблінавацца з партыі палавіні людзей, што выраслі з савецкіх Сталіна, што бачылі ў Хрушчову, якія перыны завіхцілі сябе Сталіна, памагаючы мardавацца і душыцы?»

Кажнаму ясна, што надыходзіць час, што Ільчы выкінуць з маўзалею, ды ёсама маўзалей узарвучы, як запраўдна воля для расейскага і іншых народоў прыбідзе. Але цяпер на так. Бачылі віну як Чу-эн-ляй скора згробяе ды ў Пхёнчхане, калі ўзноў на Сосо, ды на Альбанію — самага найменшага «члена» савецкіх палітычных дзеякоў.

Ліквідуюць жывых, рэгабілітуюць мёртвых, цягнаюць трупоў. І гэта ўсё адбываецца ў дзяржаве, у якой за 20 год мае настапіць максымальная дабрабыт, прост-напрast рай на зямлі. Падумаць толькі! Часта даводзіцца шкадаваць, што гэтую цікавую пару на жыве Шэкспір...

* *

Калі ўжо асьмеліўся сам Мікіта, дык у сяняні за ім папляліся і іншыя «неантапартыйныя рэбяты». Нас Беларусай

Хрушчову не ставала 31 яздзінага выбуху, каб застрашыць вольны съвет. Ён змістраваў яшчэ ведамую ноту Фінляндіі, якая прыгадвае ноты Гітлера і Сталіна.

Калі Хрушчов думаў, што гэта будзе супэрбомба, якой ён запалохе вольны съвет, дык памыліўся. Гэтая ягоная нота — «супэр-обар-бомба» выклікала яшчэ большае абузынне ў съвеце, бо гэта аналягічная нота, якую ў каstryчніку 1939 году паслаў Сталін і Молатаў ураду Фінляндіі. Значыцца, дух замаліванага ў маўзалею Сталіна жыве й красуецца, бо гэта — маскоўскі імперыялізм, савецкая экспансія.

І гэта выявілася пад акампанімэнт савецкіх яздзінага выбуху на XXII звязу КПСС у Москве. І як-бы гэтага ні тлумачылі пан Ліпман і біэрброкаўскі прэсавы канцэрн — застаецца не-астречная праўда: праз прызму ноты фінскому ўраду і савецкіх тэрмадзізных выпрабаваньняў ніяк не апраўданых ніякія вясенін тэксты, вольны съвет убачыў праўдзівае аблічча Маскоў — зъвіярнае ablіchca імперыялістичных і паняволінікай.

Гэтая хрушчоўскія экстраваганцы збудзілі пільнасць заходнага съвету. Гэта яшчэ на ёсё, але ўсё — нешта. А гэтае «нешта» можа быць ўсім, калі ў міжчасе Хрушчову якімсці съпевам сирэны не закальша Захад...

ВОРГАН БЕЛАРУСКАЙ НАЦЫЯНАЛЬНА- ВЫЗВОЛЬНАЙ ДУМКІ

DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG „BAČKAUSČINA“ („VATERLAND“)

Herausgeber: Wladimir BORTNIK

Postadresse: Die Weissruthenische Zeitung „Bačkausčina“ („Das Vaterland“), (13 b) München 19, Schliessfach 69.

Druck: „LOGOS“, Buchdruckerei u. Verl., G.m.b.H., München 19, Bothmerstr. 14
Чаңа: Нямеччына: на год — 14, — м.; 6 м-цаў — 7,50 м.; 3 м-цы — 4,25 м.;
ЗША і Канада: на год — 8, — д.; 6 м-цаў — 4,50 д.; 3 м-цы — 2,50 д.; 1 м-
мар — 0,20 м. Ангельшчына й Аўстралія: 39 шыл.; 21 шыл.; 12 шыл.; 1 шыл.;
Бэльгія: 210 фр.; 120 фр.; 75 фр.; 5 фр. Францыя: 800 фр.; 450 фр.; 250 фр.;
20 фр. Аргентына: 80 пэз.; 45 пэз.; 25 пэз.; 2 пэз. Перасыпка летпіцкай пош-
тай каштупе падвойна. Падвойныя нумары каштупе разам з «Каласкамі» ўважаюцца за падвойныя.

Банковое кошт: Zeitung „Bačkausčina“, Konto Nr. 357-125, Bay. Hypotheken- u. Wechselbank, München.

ДА ЧЫТАЧОУ

Паважаныя Чытачы! У сувязі з тым, што XXII звязу КПСС і пра-
ведзеная на ім далейшая «дэтранізацыя» Сталіна маюць беспасярэдніе
дачыненінне і да палаажыння на Беларусі, гэты нумар нашай газеты мы
прысьвячаем паважаныя гэтым тэме.

Публікуем тут выказваны на гэту тэму нашых сталых супрацоў-
нікаў, некаторыя камэнтары заходніх газетаў і іншыя матэрыялы.

Страляць у мэту!

Калі жаўнер страляе ў мішень, ён бярэ панараму сталінскіх злачынстваў, трэба съмела і адкрыта пастаўіць побач і жудасны вобраз акрываўленай Беларусі. Тут ахвярамі сталінскага тэрору сталіся не толькі партыйныя кіраўнікі рэспублікі — Галадзэд, Чарвякоў і іншыя, але і беларускія творчыя інтелігэнцыі, беларускі працоўны народ. Аб гэтым трэба пісаць.

На 20-тым звязу КПСС, на закрытым паседжанні Хрушчов узяў пад абстрыл дэволюцыйную мішэніну — іябожчыка Сталіна. Ён шмат гаварыў аб злачынствах і пасудахах на гэтым звязу.

У гэтым звязу зъмешчаныя таксама ў біяграфіі калі паўсотні рэгабітаваных пісьменнікаў, іх карыерыстымі і дагматыкамі. Аб Сталіне і ягоных злачынствах, за вынікамі культа асобы, — ані слова. Як мы бачым, Мікола Хведарович робіць першую, хоць можа і на зу́сім удалую спробу. Ён піша: «Кожны з нас, людзей старэйшага пакаленія, памятае мінулае. Прывез Маленкова ў Менск у 30-тыя гады прынёш шмат гора. Зусім я з добрай мотай ён наведаў нашу партыйную арганізацыю. Пасля ягона зъмешчаныя на пасаде прызму ноты на пісьменнікі і пісьменнікі аўтарычнікі, якія зваліліся на галовы сумленных камуністичных рэспублікі трубы рэпрысіі. Чыжку ў страту мела і наша пісьменніцкая арганізацыя.

Далек Хведарович нападае з лаянкай, Міхасі Чарота, Цішку Гартнага, Максіма Гарэцкага, Уладыслава Галубка

